

ФАВАРЫТ АЛФЁРАЎСКАГА ФОНДУ

Алфёраўскі фонд і Нацыянальная акадэмія навук назвалі пераможцу конкурсу сярэд маладых навукоўцаў. Прэмія прысуджана Аляксее Туханаву, кандыдату фізіка-матэматычных навук, вядучаму навуковаму супрацоўніку Навукова-практычнага цэнтру Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па матэрыялазнаўстве.

Малады навуковец атрымаў пры тайным галасаванні камісіі абсалютную большасць галасоў за работу «Шматслойныя плёнчаныя, наналамерныя і кампазіцыйныя матэрыялы для экраніравання прылад мікраэлектроннай тэхнікі ад магнітных і электрамагнітных паўеў натуральнага і штучнага паходжання».

Вядомымі вучонымі Беларусі ўдзелу ў конкурсе былі вылучаны шэсць кандыдатур маладых навукоўцаў, работы якіх атрымалі прызнанне не толькі ў нашай краіне, але і за мяжой. Па загады дасягнутых дамоўленасцяў, інфармацыя аб вылучэнні кандыдатаў не рабілася здыўкамі грамадскасці. Намінатары (а гэта вядучыя вучоныя краіны ў пэўнай вобласці) не ставілі ў вядомасць намінантаў аб іх вылучэнні на суіканне прэміі. Прычым гэтая канфідэнцыяльнасць захоўвалася на ўсіх этапах конкурсу аж да прыняцця рашэння. Члены камісіі па прэміях заслужалі дакладны намінатару аб дасягненнях маладых навукоўцаў, абмеркавалі змест іх работ, публікацыйную, дзелавую і грамадскую актыўнасць. У біографіі для тайнага галасавання былі ўключаны ўсе шэсць вылучаных кандыдатур.

Прэмія Алфёраўскага фонду і Нацыянальнай акадэміі навук за навуковыя работы і вынаходкі, якія маюць важнае значэнне для фундаментальнай і прыкладнай навукі, была заснавана ў чэрвені бягучага года ў мэтах за-

ахвочвання маладых навукоўцаў. Ініцыятыва належыць нобелеўскаму лаўрэату, віцэ-прэзідэнту Расійскай акадэміі навук, замежнаму члену НАН Беларусі, акадэміку Расійскай акадэміі навук Жарэсу Алфёраву. Прэмія будзе ўручацца штогод напрыроддзі гадвіны стварэння Нацыянальнай акадэміі навук па выніках конкурсу. Пераможца атрымае суму ў беларускіх рублях, эквівалентную 2,5 тысячы долараў.

Намінацыя, па якой абвешчаецца конкурс, вызначаецца штогод рашэннем Бюро Прэзідыуму НАН Беларусі па ўзгадненні з акадэмікам Жарэсам Алфёравым. Сёлета пераможца вызначыўся ў намінацыі «Нана- і мікраструктуры: тэхналогія атрымання, дыягностыка і новыя прымяненні». Для найбольш поўнага ахопу ўсіх напрамкаў даследаванняў прадугледжана ратацыя намінацыі ў рамках трохгадовага цыкла. Налета пераможцы будуць вызначацца на наступныя напрамкі: фізіка, матэматыка, інфарматыка і фізіка-тэхнічныя навукі.

Надзея НИКАЛАЕВА.

МІНУС 40 СЁЛЕТА НЕ ПЛАНУЕЦЦА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дзімітрый Рабаў упэўнены, што і ў студзені тэмпература таксама будзе трымацца ў межах кліматычнай нормы. Падобнай можна назваць сітуацыю і з лютым, аднак існуе адно адрозненне: у паўднёвых раёнах сярэдняя месячная тэмпература паветра чакаецца недзе на 0,1–0,5 градуса ніжэйшай за кліматычную норму.

Не раіць спадар Рабаў верыць усім сінатпным прагнозам на зіму, якія прапануюцца спажывацям у пачатку восені так званымі «прафесарамі ад інтэрнэту». Насамрэч казаць пра усталяванне аманальна нізкіх тэмператур у зімовы перыяд 2014–2015 гадоў не прыходзіцца. Штогод тэмпература паветра апускаецца да мінус 20–30 градусаў, асабліва гэта характэрна для студзеня. Такія тэмпературы магчымыя і сёлета, лічыць Дзімітрый Рабаў. А вось гаварыць, наколькі снежнай будзе наша зіма, увольне нельга. Бо для таго, каб выпала вельмі

Фота Аляксандра ШАНЦІКА

шмат снегу, дастаткова ўсяго аднаго сур'езнага цыклону.

На поўначы падмарозіць, а ў Мінску — пад нагамі каша

Ужо традыцыйна начальнік службы паспрабаваў зрабіць паўрады прагноз на галоўнае свята года. Такім чынам, у навагоднюю ноч тэмпература паветра па краіне з верагоднасцю ў 70% складзе ад мінус 4–5 градусаў па поўначы ўсходзе да мінус 1–2 градусаў па захадзе

краіны. У Мінску ў гэтую ноч чакаецца мінус 1–3 градусаў, а ўдзень — каля 0. У цэлым на тэрыторыі Беларусі прагназуюцца невялікія апады ў выглядзе снегу і мокрага снегу, у адкладніцы спецыяліст. Не зусім зразумела пакуль і са снегам на свята. Усё будзе залежаць ад таго, колькі яго выпадае напярэдняй. Разам з тым у сталіцы якаснага снегу ў першыя дні студзеня мы ўяна не ўбачым. Пры нулявой тэмпературы лубы снег у межах в-

лікага горада ператварэцца ў шэрую кашу.

Чакаем рэкордаў з «плюсам»?

Нагадаем, што ў Беларусі самай халоднай, па выніках метаэралагічных назіранняў, лічыцца зіма 1939–1940 гадоў, калі на месцастанцыі Талачына тэмпература паветра складала мінус 42,2 градуса. Аднак паўтарэння падобных маразоў у гэтым зімовым сезоне нашы спецыялісты не чакаюць. Гэта тлумачыцца тым, што ўжо больш за 20 гадоў на планеце назіраецца ўстойлівае тэндэнцыя глабальнага пацяплення.

Адзначым некалькі фактаў і па снежні. Абсалютны мінімум тэмпературы паветра (мінус 38,6 градуса) быў зафіксаваны на месцыстанцыі Езярэйшча менавіта 31 снежня 1978 года. А цярпець за ўсё ў першы месяц зімы было ў Брэсце 5 снежня 1961 года. Пры тэмпературы паветра плюс 14,5 градуса тады на захадзе Беларусі стаяла амаль вясна.

Сяргей КУРКАЧ.

■ Са святам!

ЗАЎСЁДЫ МАЛАДАЯ «АЛЕСЯ»

У Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі прайшоў «Круглы стол» на тэму «Жанчыны Беларусі: Асобы, падзеі, часопіс», прысвечаны святкаванню 90-годдзя часопіса «Алеся».

Міністр інфармацыі Лілія АНАНІЧ зачытала віншаванне калектыву «Алеся» ад кіраўніка краіны Аляксандра Лукашэнкі. — Старонкі «Алеся» паказваюць развіццё не толькі жаночага руху, яны паказваюць, як развівалася наша краіна, — сказала Лілія Станіславаўна. — Жанчына — гэта душа сям'і, народа і нацыі, яна фарміруе духоўны код грамадства. Па-гартайшы старонкі гэтага выдання, мы можам убачыць, якімі былі нашы бабці і што любілі нашы мамы. Часопіс дае самую шырокую палітру жыцця беларускай дзяржавы. Хацелася б, каб ён, нягледзячы на свой узрост, заўсёды заставаўся маладым і юным, таму што жанчыны таксама заўсёды застаюцца маладымі. Сёння яны займаюць важныя пасады ў грамадскіх, дзяржаўных структурах, на прадпрыемствах, у арганізацыях і пры гэтым выхоўваюць дзяцей, з'яўляюцца добрымі гаспадынямі і жонкамі. Берачы духоўна-маральны каштоўнасці ў нашай краіне — у гэтым асноўная задача жаночага часопіса.

Сёння мала якія часопісы і газеты маюць такую багатую гісторыю, — далучылася да віншаванняў сустаршыня грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз жанчын» Антаніна МОРБА. — Мянjalіся назвы часопіса, рубрыкі, мянjalіся рэдактары і эпохі, але заставалася заўсёды адно — змест. Задачы, якія

былі пастаўлены перад выданнем 90 гадоў таму, актуальныя і сёння. Гэта праблемы жанчын, сям'і і выхавання дзяцей. Часопіс расказвае пра лёсы жанчын, дапамагае парадзі, адукуе — дзеліцца радасцю. Гутарка за круглым сталом атрымалася цікавай. І гэта не дзіўна, бо ў ёй удзельнічалі людзі, якія мелі самае непасрэднае дачыненне да выпуску часопіса і да яго праблематыкі. На мерапрыемстве прысутнічалі жанчыны, якія ўзначальвалі «Алеся» ў розныя гады: Марыя Карпенка, Раіса Баравікова, Тамара Бунта, а таксама старшыня цэнтральнага камітэта прафсаюза работнікаў культуры Наталля Аўдзеева, генеральны дырэктар РУП «Белпошта» Ірына Саксонава, намеснік старшыні Саюза жанчын, старшыня аддзялення «Сялянка» Рэгіна Давідовіч. Вёў «Круглы стол» намеснік дырэктара РВУ «Вы-

Міністр інфармацыі Лілія АНАНІЧ віншуе з юбілеем часопіса намесніка дырэктара РВУ «Выдавецкі дом «Звязда» — галоўнага рэдактара «Алеся» Ларысу Ракоўскую.

давецкі дом «Звязда» — галоўны рэдактар часопіса «Польмя» Алякс Бадак. Сёння «Алеся» — адно з найстарэйшых выданняў Беларусі, адзіны ў краіне дзяржаўны часопіс для жанчын. Першы нумар «Беларускай работніцы і сялянкі» (так тады называлася выданне) убачыў свет у канцы лістапада 1924 года. На працягу ўсёй гісторыі рэдактарамі часопіса былі выключна жанчыны.

З першага кастрычніка 2014 года часопіс «Алеся» выдаецца «Выдавецкім домам «Звязда». Заснавальнікамі часопіса з'яўляюцца Міністэрства інфармацыі Беларусі і грамадскае аб'яднанне «Беларускі саюз жанчын».

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ

■ Індустрыя гасціннасці

КАБ ПРЫМАЦЬ І РАДАВАЦЬ ЛЮДЗЕЙ

У 1959 годзе многія рэчы, такія як, напрыклад, тэлевізар у дамах простых савецкіх грамадзян, былі вялікай рэдкасцю і раскошай. А ў новаўзведзенай гасцініцы «Мінск», якая афіцыйна адкрылася 15 студзеня і была першай у рэспубліцы гасцініцай павышанай камфортнасці, тэлевізар быў не толькі на кожным паверсе, але і ў кожным нумары!

Таму Мінск, у ліку іншых савецкіх гарадоў, прымаў удзельніцаў алімпійскіх футбольных баталій. Увесь свет тады пільна сачыў не толькі за ходам спартыўных спаборніцтваў у краіне за «железнай заслонай». Не меншая ўвага надавалася тым умовам, у якіх былі арганізаваны лобі і вольны час зорак сусветнага спорту. Але гасцінічны комплекс з гонарам вытрымаў гэты іспыт, пакінуўшы ў памяці алімпійцаў толькі добрыя ўспаміны, а на старонках кнігі ганаровых гасцей — падзячныя водрукі.

ПЕРШАЯ ЧАТЫРОХЗОРНАЯ

Новая старонка гісторыі сталічнай гасцініцы «Мінск» пачалася ў 1995 годзе, калі комплекс увайшоў у структуру Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта. Час патрабаваў вываду індустрыі гасціннасці на прыціпова новы, сучасны міжнародны ўзровень. Таму адным з пытанняў, якія паўсталі перад адміністрацыяй комплексу, стала рэканструкцыя гасцініцы, якая і была праведзена ў 2001–2002 гадах. У выніку ў беларускай сталіцы з'явіўся першы ў краіне сучасны атэль катэгорыі «4 зоркі» (пра «5-зоркавы атэль ў сталіцы ў той час яшчэ гаворкі не было). Разам з тым, папоўнілася скарынка нашай культурнай спадчыны: у жніўні 2001 года гасцінічны комплекс «Мінск» быў унесены ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь.

Сучасны атэль мае 265 камфартабельных нумароў, уключаючы два апартаменты і прэзідэнцкі нумар. Да паслуг гасцей

— рэстаран «Мінск» і ўтульны лобі-бар, банкетная зала, рэстарані бар «Сёмае неба». Для дзелавых людзей і гасцініцы абсталяваны канферэнц-зал, бізнес-хол і палкой перамоў; ёсць бізнес-цэнтр, а таксама аўтастаянка, якая ахоўная дэжурствам. Для аматараў адпачынку на тэрыторыі атэля размясціліся фітнес-клуб, салон прыгажосці, казіно і начны клуб, пункт абмену валюты. Усе нумары атэля абсталяваны электронамі замкамі, кандыцыянерамі, дэтэктарамі дыму. У кожным нумары ёсць тэлефон з выходам на міжнародную лінію, тэлевізар, міні-бар і міні-сейф. Апроч таго, пастаяльцы могуць бясплатна выходзіць у інтэрнэт праз Wi-Fi.

Не сакрэт, што цяпер гасцінічны бізнес не толькі ў Беларусі, але і па ўсім свеце існуе ва ўмовах жорсткай канкурэнцыі. Як грыбы пасля дажджу, у горадзе «растуць» усё новыя атэлі, з'явілася ўжо некалькі гасцініц катэгорыі «5 зорак». Аднак «Мінск» не здае пазіцыі, у многім дзякуючы таму, што яе супрацоўнікі шмат робяць, каб

працягваць «трымаць марку» і адпавядаць сваіму статусу. «Мы пастаянна ўдасканальваем сістэмы прадастаўлення зніжак на пражыванне, распрацоўваем праграмы лаяльнасці гошця, павышаем кваліфікацыю персаналу (але адначасова і гонарам) для персаналу атэля стаў прыём пачасных VIP-гасцей у гонар 60-і гадавіны вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў: першай жанчыны-камандаўца, генерал-маёра авіяцыі, Героя Савецкага Саюза Валяціны Цярэшковай, двойчы Героя Савецкага Саюза, лётчыка-касман-

цаў беларускай публікі, бадай, усіх узростаў, жанраў, стыляў і кірункаў...

Сапраўдным выпрабаваннем (але адначасова і гонарам) для персаналу атэля стаў прыём пачасных VIP-гасцей у гонар 60-і гадавіны вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў: першай жанчыны-камандаўца, генерал-маёра авіяцыі, Героя Савецкага Саюза Валяціны Цярэшковай, двойчы Героя Савецкага Саюза, лётчыка-касман-

Падчас гасцявання ў атэлі наследны прынц Дубая Саід-аль Мактум сустраў тут адну з супрацоўніц гасцініцы. Высокі гошч зразумел, што адшукаў сваё шчасце і, доўга не думаючы, прапанаваў дзяўчыне сваю руку і сэрца.

САКРАТЫ ПОСПЕХУ

Паўна, не выпадзе спрачацца пра тое, што найбольш важным крытэрыем поспеху і эфектыўнай работы прадпрыемства з'яўляецца аб'яднанне калектыву ў каманду аднадумцаў. У атэлі гэтым надаецца вялікая ўвага: персанал гасцініцы — сапраўды як адна вялікая сям'я. Тут маральна і матэрыяльна падтрымліваюцца сваіх супрацоўнікаў не толькі падчас работы, але і пасля таго, як яны выходзяць на пенсію. Не забываюць ганаровых работнікаў і ветэраны вайны, якія аддалі працы ў гасцініцы не адзін дзясятка гадоў. Тут памятаюць пра ўсіх кіраўнікоў гасцініцы (а гэта туды да сённяшняга дня), пачынаючы з

Гасцініца «Мінск» адзначае 55-гадовы юбілей

атэля даводзілася вучыцца пра мудрасці майстэрства, можна сказаць, на хаду, пераймаючы, аналізуючы і перапрацоўваючы вопыт лідараў гасцінічнага бізнесу. Бадай, дзякуючы гэтым «Мінск», застаючыся адным з самых старых атэляў з багатай гісторыяй, працягвае падтрымліваць імідж аднаго з самых фэшэнебельных у сталіцы. Са сцен атэля выйшлі сапраўдныя спецыялісты індустрыі гасціннасці, якія сталі топ-менеджарамі вядучых атэляў горада і краіны.

Цяпер, калі ВНУ краіны ўжо арганізавалі і праводзяць прафесійную падрыхтоўку спецыялістаў індустрыі гасціннасці, кіраўніцтва атэля працягвае ажыццяўляць сур'езную селекцыю выпускнікоў. Кадры адбіраюць як сярэд студэнтаў выпускных курсаў, якія праходзяць прафесійную стажыроўку ў атэлі, так і сярэд выпускнікоў ВНУ, якія праходзілі практыку ў іншых гасцініцах. Дырэктар Мікалай Жураўскі пастаянна прысутнічае ў якасці эксперта на выпускных іспытах будучых

атэльераў. За вялікі ўнёсак у развіццё нацыянальнай індустрыі гасціннасці Мікалай Раманавіч двойчы атрымаў высокую ўзнагароду асабіста з рук Прэзідэнта краіны Аляксандра Лукашэнкі.

Якія патрабаванні прад'яўляе атэль для сваіх будучых супрацоўнікаў? Галоўным крытэрыем адбору з'яўляецца, безумоўна, прафесійная падрыхтоўка, абавязковыя якасці — камунікабельнасць, ініцыятыўнасць і жаданне працаваць. Работа ў гасцініцы часам можа быць непрадказальнай, і, на жаль, стрэсавых сітуацыяў тут не пазбегнуць. Таму важным элементам пры адборы кандыдата з'яўляецца і яго псіхалагічная ўстойлівасць, якая дазволіла б прымаць правільныя рашэнні ў неардынарных і няштатных сітуацыях. Безумоўна, вітаецца веданне некалькіх замежных моў. Акрамя гэтага, для дзеючых супрацоўнікаў атэля рэгулярна праводзяцца атэстачыі і пераэтэстачыі з прысваеннем або пацвярджэннем прафесійных катэгорыі.

Цяпер на базе атэля «Мінск» арганізавана ўласная падрыхтоўка прафесійных кадраў. Паўна, найбольш якарва пра іх сведчанасць можа сказаць адзін факт. Менавіта гэтым калектыву было даверана будаўніцтва і станаўленне на ўласныя «рыўкі» будучага флагмана гасцінічнага бізнесу краіны — гасцініцы «Прэзідэнт-атэль».

Напярэдадні юбілею хочацца пажадаць атэлю «Мінск» годна праіснаваць яшчэ не адно 55-годдзе. Каб ніколі не страцілі сваёй актуальнасці радкі з гімна гасцініцы (бадай, для нашай краіны гэта ўнікальны выпадак і сведчанне сапраўднай з'яднанасці калектыву — калі атэль мае нават свой карпаратыўны гімн): «Мы ўместе с гордод своим гордимся именем одним». Дзіяна СЕРАДЗЮК. Фота Наталлі АСМОЛЫ і з архіва атэля «Мінск»

інстытута канс'ерваў. На гэтую адказную пасаду прызначаюцца камунікабельныя, добраазлычаныя і таварыскія людзі з веданнем замежных моў. У абавязкі ўваходзіць аказанне ўсебаковай інфармацыйнай дапамогі гасцям атэля.

ГІСТОРЫЯ ПРА ПАПЯЛУШКУ

Якіх толькі гасцей з усяго свету, у тым ліку ганаровых, не даводзілася прымаць супрацоўнікам атэля за час яго існавання! За крыху больш чым дзевяцігоддзе ў новым статусе пад «Мінскім» дахам спынілася ўрадавая дэлегацыя і місіі, грамадскія і палітычныя дэлегацыі, дэлегацыі навукі, мастацтва, культуры і іншых абласцей, зоркі сусветнай эстрады і спорту. Калі пагартаць кнігу ганаровых пастаяльцаў, можна знайсці там імёны любім-

ўта, генерал-палкоўніка авіяцыі Пятра Клімука, легендарнага камунікабельнага аса Вялікай Айчыннай вайны і вайны ў Карзі, Героя Савецкага Саюза, генерал-маёра авіяцыі Сяргея Крамарэнкі, двойчы Героя Савецкага Саюза, генерал-палкоўніка авіяцыі Уладзіміра Каваленка і іншых.

А яшчэ дзякуючы візіту высокіх замежных гасцей атэль заімае нават сваю сапраўдную казачную гісторыю. Падчас гасцявання ў атэлі наследны прынц Дубая Саід-аль Мактум сустраў тут адну з супрацоўніц гасцініцы, 19-гадоваю Наташу Аліеву. Высокі гошч зразумел, што адшукаў сваё шчасце і, доўга не думаючы, прапанаваў дзяўчыне сваю руку і сэрца. Цяпер шчасліва наследны прынц і прынцэса Дубая (Наташа Аліева стала прынцэсай Дубая Аішэйз) з сынам час ад часу прыязджаюць

самых першых — Міхаіла Фёдаравіча Дзяччо і Аляксея Аляксандравіча Мачалава, якія былі дырэктарамі ў 1959 годзе. І хоць цяпер яны, на жаль, пакінулі ўжо гэты свет, адміністрацыя атэля не губляе сувязі з іх дзецамі і унукамі. Цёпла адзываюцца супрацоўнікі і аб цяперашнім дырэктару атэля «Мінск» Мікалаю Раманавічу Жураўскім, які кіруе прадпрыемствам з 1998 года і з'яўляецца першым дырэктарам менавіта першага сучаснага атэля ў горадзе і краіне.

Увогуле дзякуючы прадуманаму кіраўніцтву і кадравай палітыцы, а таксама комплекснаму мерапрыемстваў па падрыхтоўцы і навучанні персаналу сталі магчымымі ўсе дасягненні атэля ў індустрыі гасціннасці і якасці абслугоўвання. Канешне, кажаць, што поспех на прадпрыемстве прыходзіць лёгка і адразу, нельга. «Першаадкрывальнікам»

Тое самае першае фота гасцініцы, размешчанае ў «Звяздзе».

Так выглядалі першыя нумары.